

Stab och medlemsdialog
Tomas Malmström, 08-677 25 02
tomas.malmstrom@energiforetagen.se

Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till: i.e.remissvar@regeringskansliet.se
Dnr I2022/00333

Remissvar angående utkast till förordning om elpriskompensation

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

- Energiföretagen Sverige lämnar här inga synpunkter på förslaget om elpriskompensation i sig. Fokus i remissvaret är elnätsföretagens roll och administration.
- Uppföljning måste ske snarast efter februari månads utgång för att verifiera att budgeterat anslag räcker. En beredskap måste finnas för att annars skjuta till medel så att alla berättigade kunder får elpriskompensation.
- Med hänsyn till administrationen är det positivt att elpriskompensationen beräknas per uttagpunkt och inte per kund. Detta möjliggör snabbare förmedling till kunderna.
- Huvudregeln att elpriskompensation ska ges till elanvändare som tagit ut el under de aktuella månaderna är rimlig. Samtidigt är tilläggsregeln, där kompensationen undantagsvis kan ges till senare inflyttad kund, motiverad för att undvika kostsam spårning av avflyttade kunder i svåra fall.
- Den rörliga ersättningen till elnätsföretagen för administrationen på 60 kr bör beräknas per uttagpunkt, då respektive uttagpunkt utgör föremål för kontroll och beräkning av kompensationsnivå.
- Tiden för extra ansökningar om ersättning från elnätsföretagen till Kammarkollegiet kan övervägas att utökas till och med den 31 oktober, för att ge ytterligare tid för korrigeringar.

Generellt

Energiföretagen Sverige noterar att regeringen har beskrivit sitt förslag som ”en exceptionell åtgärd i en exceptionell tid”, vilket vi kan instämma i. Liknande initiativ har även tagits i flera andra europeiska länder. För övrigt kommenterar Energiföretagen i detta remissvar inte förslaget i sig.

Elnätsföretagen har av regeringen pekats ut som lämpliga aktörer att sköta administrationen av kompensationen, vilket även är fokus i regeringens förordning om elpriskompensation som remitterats. Energiföretagens remissvar avser den praktiska hanteringen för förmedling av stödet till kunderna. Elnätsföretagen ställer sig positiva till att utföra den uppgiften givet att nödvändiga förutsättningar ges och att utformningen av förslaget blir sådan att en effektiv hantering blir möjlig i praktiken. Ett antal synpunkter om diverse praktikaliteter har lämnats i dialog med departementet och synpunkter här i remissvaret får ses som ytterligare inspel.

En avgörande synpunkt, som inte direkt rör förordningen men som är nog så viktig i sammanhanget, är vikten av tydlig kommunikation kring förslaget. Det gäller framför allt att regeringen tar en tydlig ledarroll i kommunikationen till slutkunderna om bakgrunden till förslaget, vilka som är berättigade till stöd, hur kompensationen hanteras i praktiken och vad det innebär för kunderna. Energiföretagen anser att en sådan kommunikation från regeringen krävs för att kunna besvara frågor från kunderna om själva utformningen av förslaget. Svaren bör då kunna bli mer precisa och vägledande för kunderna. Dessutom är det en viktig del för att avlasta elnätsföretagens kundservicefunktioner, även om dessa naturligtvis också kommer att finnas tillgängliga för kunderna. Vikten av tydlig och klar kommunikation mellan myndigheten (Kammarkollegiet) och elnätsföretagen ska heller inte underskattas. En effektiv hantering i den delen är något som bidrar till att minska tiden för elnätsföretagen att förmedla stödet till kunderna.

Angående nödvändiga medel för att kunna genomföra förslaget framgångsrikt, vill Energiföretagen poängtera behovet av uppföljning snarast möjligt efter februari månads utgång. Vi har noterat att det i den extra ändringsbudgeten den 3 februari 2022 anges att 7,5 Mdkr ska avsättas för själva stödet, för ersättning till elnätsföretagen för administrativa kostnader samt för Kammarkollegiets administration. Utifrån förslagets konstruktion konstaterar vi att det finns en osäkerhet i vad den totala kompensationen till kunderna kan komma att uppgå till. Detta eftersom kundernas elanvändning för hela perioden december 2021 – februari 2022 ännu inte är känd. En beredskap bör därför finnas att begära extra anslag om så skulle krävas.

Detaljerade synpunkter

- 1§ Vi noterar att ersättning "*får*" lämnas och dessutom "*i mån av tillgång på medel*", vilket kanske är ett brukligt sätt att uttrycka sig i en sådan här typ av förordning, men utgår från att den i praktiken "*ska*" lämnas.
- 3§ I definitionen av "*elanvändare*" i 2§ framgår att elpriskompensationen avser den el som tas ut i en uttagspunkt. För att undvika missförstånd kan det förtydligas även i 3§ att elpriskompensation enligt tabellen ska fastställas och lämnas per uttagspunkt.
- Vi noterar även att det saknas närmare bestämmelser om hur elpriskompensationen ska beräknas och fördelas mellan kunder i händelse av ett kundbyte under någon av de aktuella månaderna.
- 4§ För tydlighets skull kan "*avtalet*" ersättas med "*elnätsavtalet*".
- För att gardera sig mot extremfall där flera kundbyten sker i en uttagspunkt under kort tid, kan sista meningen förtydligas genom tillägget "*... någon annan som vid tidpunkten för utbetalningen tar ut el från elnätet ...*".
- Ytterligare en situation som kan motivera ett förtydligande är om en kund har en skuld till nätföretaget. Enligt vår förståelse är det då inte godkänt att minska elpriskompensationen i relation till skulden, vilket om det stämmer bör skrivas in i förordningen. Möjligen är det i den här paragrafen som förtydligandet kan göras.
- 6§ Eftersom elpriskompensationen beräknas per uttagspunkt tolkar vi de 60 kronorna som en ersättning per uttagspunkt. Punkt 2 bör därför formuleras enligt följande "*60 kr för varje **uttagspunkt där elpriskompensation utgått.***". Om det har skett kundbyte i en uttagspunkt under perioden december 2021 – februari 2022 kommer utbetalning/kreditering i praktiken eventuellt att behöva ske till fler än en mottagare. Det är oklart om det i det specialfallet ska utgå även flera ersättningar på 60 kr, vilket kan förtydligas.
- Vi ser det som positivt att ersättningen har utformats som en separat ersättning som innebär att den redovisningsmässigt ska hållas utanför elnätsverksamheten och intäktsramarna.
- 7§ Med anledning av formuleringen i paragrafen ställer vi oss frågande till vad som ska gälla för kunder som har frågor om elpriskompensationen.
- 8§ Utgående från vår tolkning av paragrafen föreslår vi följande formulering:
"Ett nätföretag får ansöka om ytterligare ersättning även om Kammarkollegiet med anledning av en ansökan enligt första stycket

fattat ett beslut enligt 11 §. En sådan ansökan om ytterligare ersättning ska ha kommit in till Kammarkollegiet senast den 30 september 2022”

- 11§ I analogi med kommentaren till 6 § föreslår vi här i punkt 2 en ändring enligt följande: **”antalet uttagpunkter där elpriskompensation utgått.”**
- 12§ För att minimera tiden fram till det att ersättningen kan betalas ut kan det i denna paragraf (eller i en separat paragraf) tilläggas att ersättningen även får betalas ut så snart en ansökan har mottagits, granskats och godkänts och att detta får ske även innan det formella beslutet om ersättning har fattats. Detta om den formella beslutsgången riskerar att dra ut på tiden. Här kan övervägas om en tidsgräns behöver sättas för hur lång tid som tillåts mellan elnätsföretagens godkända ansökan och Kammarkollegiets utbetalning.

Utsortering av kunder som är berättigade till kompensation

Uttagspunkter

Vi stödjer att varje enskild uttagpunkt kan ligga till grund för utbetalning av kompensation. Om kompensationen i stället skulle beräknas per kund, hade det medfört en väsentligt större och mer tidsödande administration avseende kunder med flera anläggningar i olika uttagpunkter. Om de olika uttagpunkterna dessutom är belägna i olika elnätsföretags respektive områden, bedömer vi det t.o.m. vara en administration som inte hade varit möjlig. Samkörning av register mellan elnätsföretag skulle sannolikt stöta på tekniska och legala hinder.

El för konsumentändamål

Förslaget har redan från början presenterats som en kompensation till ”hushåll”. Vi förstår av formuleringen i förordningen att fysiska personer som använder el för konsumentändamål därför ska sorteras ut och vara föremål för eventuell kompensation. Om kompensation sedan ska utgå eller inte beror i sin tur på elanvändningen i relevant uttagpunkt under månaderna december 2021 – februari 2022. Vår bedömning är att denna utsortering är möjlig utifrån de uppgifter som elnätsföretagen har i sina register.

Kunder som flyttar

Kunder som flyttar är en normalt förekommande företeelse och därför något som måste tas hänsyn till i förslaget. Då kompensationen beräknas per uttagpunkt kommer flera olika situationer komma att uppstå. Vissa kunder kommer bara delvis under perioden december 2021 – februari 2022 ha tagit ut el i en specifik uttagpunkt. Andra kunder kommer att ha varit kunder under hela perioden, men däremot ha hunnit flytta därifrån innan kompensationen har hunnit administreras.

Vi noterar att förslaget beaktar detta, vilket vi välkomnar. Vi uppfattar bestämmelsen som att kompensationen beräknad för en specifik uttagspunkt, i första hand, ska utges till den kund som kan kopplas till denna uttagspunkt för den aktuella perioden. Vi bedömer detta vara rimligt eftersom det då är samma kund som faktiskt har drabbats av höga elräkningar i en uttagspunkt, som får kompensationen som är beräknad för den uttagspunkten.

Vi värdesätter att det ändå finns en tilläggsregel som möjliggör att kompensationen i vissa fall får betalas ut till den som är kund vid utbetalningstillfället. Detta skulle, som vi ser det, kunna bli aktuellt om nödvändiga uppgifter för att komma i kontakt med en avflyttad kund saknas och det är förknippat med svårigheter att skaffa fram dem. Ett ovillkorligt krav på att kompensationen måste nå även avflyttade kunder, bedömer vi många gånger hade varit ogörligt. Tidigare erfarenhet från den typen av skyldigheter avseende spårning av kunder har visat att sådan administration kan bli både tidsödande och kostsam.

Tidpunkter

Sista datum för elnätsföretagets äskande av medel från myndigheten

Av förordningen framgår att det finns ett sista datum då elnätsföretaget ska ha skickat in ansökan till myndigheten avseende de medel som krävs för att kunna kompensera berörda kunder. Detta datum är satt till den 30 juni 2022.

Energiföretagen bedömer att ansökan avseende den absoluta merparten av berörda kunder kommer att kunna göras i god tid innan detta datum. Detta förutsätter dock att de praktiska delarna kring ansökningsförfarandet är på plats senast vid förordningens ikraftträdande, d.v.s. den 15 mars.

Det vi ser ett möjligt behov av är dock att den senare tidpunkten avseende extra ansökningar, som nu är satt till den 30 september, kunde senareläggas något. Då kompensationens storlek beräknas utifrån elanvändningen, är mätvärden centrala i sammanhanget. Extra verifikation av mätvärden skulle i vissa fall kunna behövas för att säkerställa att kompensationen är korrekt beräknad. Av denna anledning, eller att något annat oförutsett händer, kan man tänka sig att korrigeringar kan behöva göras i efterhand. Med anledning av detta anser vi att tiden för extra ansökningar till myndigheten kan övervägas att utökas till senast den 31 oktober 2022. Vi bedömer att ytterligare en månad kan vara värdefull och motiverad för att minska risken för eventuella felaktigheter.

Sista datum då kompensationen ska ha nått berörda kunder

Förordningen slår fast att kompensationen ska ha nått berörda kunder senast före utgången av 2022. Energiföretagen har stor förståelse för att kunderna har ett intresse av att få kompensationen så snabbt som möjligt. Det kommer att vara en utgångspunkt för elnätsföretagen. Samtidigt kommer kompensationen av praktiska skäl att hanteras på olika sätt hos elnätsföretagen. Av både kostnads- och tidsskäl är utgångspunkten i förslaget att normala rutiner för utbetalningar, krediteringar, kontoinsättningar och dylikt ska vara möjliga att tillämpa för elnätsföretagen. En enhetlig hantering hade ofrånkomligen inneburit att vissa

elnätsföretag hade tvingats till uppdateringar av både system och rutiner. Det har sammantaget bedömts kunna leda till en totalt sett dyrare och mer omständlig process.

I de fall krediteringar är det naturliga tillvägagångssättet för ett elnätsföretag att ersätta en kund, kan det ta en viss tid innan hela beloppet är krediterat. Anledningen till detta är dels vilken faktureringsfrekvens kunden har (vissa har kvartalsfaktura), vilken elanvändning kunden har under 2022 och vilket belopp som är möjligt att kreditera på varje faktura. I vissa fall bedöms tidpunkten av ovan nämnda anledningar vara en utmaning. Energiföretagen Sverige kan emellertid ändå anse den vara välbalanserad och rimlig med tanke på kundernas intresse av snabb kompensation.

Åsa Pettersson

VD, Energiföretagen Sverige